SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. 228. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, DECEMBER 2, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 2-го ГРУДНЯ 1989 Ч. 228. РІК XCVI.

ОБІЦЯЮТЬ ЛЕҐАЛІЗУВАТИ УКЦЕРКВУ

ПАПА ЗУСТРВІСЯ З М. ҐОРБАЧОВИМ

Джерзі Сити, Н.Дж. — В середу, 29-го листопада та в четвер, 30-го листопада ц.р. львівська газета „Вільна Україна" і газета „Закарпатська Правда", опублікували заяву Ради у справах релігій при Раді Міністрів УССР щодо проблем УКЦеркви. У заяві визнається, що останнім часом у Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській та Закарпатській областях України посилився рух віруючих греко-католиків за відновлення справедливости щодо їхніх релігійних прав.

Підкреслюючи, що Рада у справах релігій зі зрозумінням ставиться до цієї проблеми, автори документу водночас заявляють про тенденцію до використання активности греко-католиків „темними силами" у своїх цілях. Зокрема, як зазначається в заяві, невдоволення вірних греко-католиків антиперебудовчі сили намагаються спрямувати в русло конфронтації і розпалювання ворожнечі між вірними різних конфесій.

Далі у заяві висловлюється думка, що проблема повинна вирішуватись шляхом взаємної згоди і на правовій основі.

„Рада у справах релігій при РМ УССР офіційно заявляє, що за умов беззастережного дотримування конституції СССР і законодавства про культи греко-католики можуть користуватися усіма правами, встановленими законом для релігійних об'єднань в Українській ССР", — сказано в заяві.

У документі є заклик до спокійного вирішення цієї давньої і складної проблеми, до прийняття такого рішення, яке задовольнило б усі зацікавлені сторони. В заяві сказано: „Усі культові споруди, захоплені вірними в обхід закону повинні бути повернені у розпорядження місцевих рад народних депутатів. Передача цих приміщень релігійним об'єднанням буде здійснюватись у відповідності зі встановленим порядком. Питання реєстрації тих чи інших громад будуть вирішуватись у відповідності з волевиявленням самих віруючих".

Автори офіційного документу пропонують, з метою вивчення ситуації і бажань громади, провести в населених пунктах, де в тому є необхідність, закрите опитування вірних з ґарантованим дотриманням норм демократизму і законности. Для досягнення об'єктивности не виключається створення спостережних комісій, до складу яких плянується ввести урядових працівників, громадськість, представників релігійних громад і неформальних об'єднань.

Питання про реєстрацію релігійних громад і надання вірним молитовного приміщення в кожному конкретному випадку пропонується вирішувати місцевим радам народних депутатів.

У історичній зустрічі Папи Івана Павла II з Міхаїлом Ґорбачовим цей останній обіцяв злеґалізувати Українську Католицьку Церкву, як і інші Церкви, визнаючи помилковість дотеперішньої настанови уряду СССР до релігії. Ґорбачов фактично відкликався на запропонований закон щодо „повної свободи сумління", який розгляне Верховна Рада СССР ча своєму черговому засіданні. В рамках того закону вміщується можливість леґального визнання різних віроісповідань і Церков, отже існує можливість леґалізації УАПЦеркви, яка недавно оформилась у Львові під проводом Владики Іоана в духовному поєднанні з УАПЦерквою в діяспорі під проводом Блаженнішого Владики Мстислава.

У заявах після понад одногодинної зустрічі у Ватикані у п'ятницю вранці, 1-го грудня ц.р., Папа і М. Ґорбачов підтвердили, що Ватикан і СССР розпічнуть процес встановлення дипломатичних відносин. Папа позитивно висловився на пропозицію Ґорбачова відвідати СССР, хоча дати не встановлено.

Справу леґалізації УКЦ і УАПЦ мав порушити президент Джордж Буш під час своєї зустрічі з Ґорбачовим в суботу і неділю. В цій справі Буш отримав петицію від 43-ох сенаторів ЗСА напередодні зустрічі.

Університетський журнал пише про Українську Католицьку Церкву

Чикаґо (В.М.). — Серйозний студентський журнал Чикаґського університету „The Chicago Grucible", ч. 1, рік 11, що в другому році публікації осягнув тиражу 15,000 примірників, помістив вийнятково об'єктивну з виразним спрямуванням статтю про Українську Католицьку Церкву. Видавець журналу і автор статті Джон-Пітер А. Фам дав своїй солідній статті на п'ятьох триколонкових сторінках знаменний заголовок: „Мій іспит гласности: коли Ґорбачов звільнить Українську Католицьку Церкву?"

Стаття ілюстрована двома оригінальними знімками з України: на одній вірні і священики на чолі з Єпископом Василиком зібрані на Богослуження на подвір'ї, на іншій — батьки і діти моляться в лісі, та двома дотепними карикатурами, на яких фіґурує Україна. Автор звинувачує не лише совєтський уряд, але й ієрархію ретроґрадної Російської Православної Церкви, що завжди служила панівним режимам та не збирається по-християнськи розв'язати питання свободи релігії для мільйонів українських католиків і православних.

„Я пропоную Ґорбачову іспит його щирости на ділі, — пише Фам, — що не вимагає прийняття якихось нових законів, тільки застосування вже існуючого законодавства, а саме: пошанування 52-ої статті конституції СССР, що ґарантує релігійну свободу. А це повинно включити і свободу для українців католиків; повернення Українській Католицькій Церкві її храмів, церковного устаткування та релігійних книг, що їх від неї відібрано; усунення адміністративних заборон, що противляться конституційному праву щодо будування приміщень для релігійних культів; позволення добровільного релігійного навчання дітей, молоді й дорослих згідно з релігійними переконаннями дотичних осіб поза мурами публічних шкіл; визнання за релігійними об'єднаннями тих усіх прав, що їх надається іншим добровільним громадським організаціям; відкриття для публічної інформації досі засекречених або напів таємних документів Ради у справі релігійних об'єднань; усунення всіх перешкод, що заважають відновленню Української Католицької Церкви на підставі совєтської конституції про відокремлення Церкви і держави".

„Якщо це не буде зроблено, — закінчує автор, — то затурбований західній світ відпише вже тепер та в історії Ґорбачова, як ще одного у довшій черзі нещирих совєтських лідерів, яким вдалося чарувати західню пресу та обдурювати маси без того, щоб щось реального здійснити".

Це число журналу можна замовляти: The Chicago Crucible, The University of Chicago, Ida Noyes Hall, 1212 East 59th St., Chicago, Ill. 60637.

Верховна Рада СССР ґарантує права репресованих і виселених народів

Москва. — Газета „Известия" з 24-го листопада опублікувала декларацію Верховної Ради СССР „Про визнання незаконними і злочинними репресивних актів проти народів, підданих насильницькому переселенню, і забезпечення їх прав".

В декларації сказано:

„Пам'ять з особливою гіркотою повертає нас у трагічні роки сталінських репресій. Беззаконня і свавілля не обминули ні одну республіку, ні один народ. Допущені в минулому масові арешти, табірне мучеництво, знедолені жінки, старі й діти в переселенських зонах продовжують волати до нашого сумління, ображають моральне почуття. Про це забувати не можна.

Варварськими акціями сталінського режиму стало виселення в роки Другої світової війни з рідних місць балкарців, інгушів, калмиків, карачаєвців, кримських татар, німців, турків-месхетинців, чеченців. Політика насильницького переселення відбилась і на долі корейців, греків, курдів та інших народів.

Верховна Рада СССР беззастережно засуджує практику насильницького переселення цілих народів як найважчий злочин, що суперечить основам міжнародного права, гуманістичній природі соціялістичного ладу.

Верховна Рада СССР ґарантує, що зневаження прав людини і норм гуманности на державному рівні більше ніколи не повториться в нашій країні.

Верховна Рада СССР вважає за необхідне прийняти відповідні законодавчі заходи для безумовного відновлення прав усіх совєтських народів, які були піддані репресіям".

На перший погляд декларація виглядає сміливою, чесною і переконливою. Але, уважно прочитавши її, не можна не помітити, що в ній названі тільки малі народи, які були репресовані й виселені з рідних місць, але відновлення прав яким не становить загрози для совєтської імперії. Проте в декларації зовсім не згадано народів тих республік, яких було виселено, репресовано і знищено найбільше. Зокрема, народів прибалтійських республік та України. Члени Верховної Ради СССР не можуть не знати, що найбільший і головний відсоток репресованих, виселених і знищених становили саме українці, а вслід за ними литовці, естонці, латиші.

Мимоволі напрошується висновок, що саме цього факту і не хоче визнавати Кремль, бо відновлення прав народам цих республік приведе до розпаду імперії. Виходить, що декларація не така вже й смілива, бо в ній не сказано все до кінця. А через відсутність повної відвертости цей документ виглядає як ще один аґітаційний матеріял, розрахований на реклямування перебудови напередодні поїздки Міхаїла Ґорбачова до Італії та до ЗСА.

НА ФІЛІППІНАХ ЗДУШЕНО СПРОБУ ПЕРЕВОРОТУ

Маніля, Філіппіни. — Збунтовані військові частини в п'ятницю, 1-го грудня ц.р., заатакували тут президентську палату та зробили напад на три військові бази та три радіовисильні з метою усунути від влади уряд президента Коразон Акіно. У сьогоднішній ранній сутичці поміж ребеліянтами і реґулярним військом було вбито вісім цивільних осіб.

Згідно з твердженням кореспондентів, ця спроба перевороту була найбільш серйозною від лютого 1986 року, коли президент К. Акіно перебрала владу у перевороті, на чолі якого було військо, та примусила виїхати на вигнання Фердінанда Е. Маркоса. У 4-ій годині ранку президент К. Акіно виступила на телевізії, запевняючи громадян Філіппін, що вона є дальше при владі та що спробу повстання деяких військовиків проти її уряду буде здушено. Свій телевізійний виступ вона закінчила позитивним ствердженням „Бог є з нами".

Аналізуючи проблеми та причини цієї серйозної спроби повстання проти правління президента К. Акіно, знавці визнають й те, що вже від довшого часу полковник Ґреґоріо Б. Гонасан та інші військові старшини є незадоволені з правління К. Акіно, зокрема коли йдеться про приборкання філіппінських комуністів та загального економічного стану країни. Цей же самий полковник Ґ. Гонасан вже попередньо пробував зробити переворот у серпні 1987 року, що закінчилося цілковитою невдачею, а його самого схоплено разом з прибічниками та ув'язнено. Оданче у квітні 1988 року він разом з 13-ма прибічниками втік з ув'язнення та, як подали засоби масової інформації, знову очолив цю найновішу спробу перевороту.

Останні вістки з Філіппін вказують на те, що урядові війська з помічччю американського летунства, на що дав згоду президент Джордж Буш в дорозі на зустріч з М. Горбачовим біля берегів Мальти на Середземному морі, починали брати верх над повстанськими військами.

Говорили про „Веселку" на радіомовленні в Клівленді

Клівленд. — У зв'язку з авторським вечором, влаштованим 18-го листопада ц.р. 33-ім Відділом СУА ім. Лесі Українки в Клівленді-Пармі з нагоди появи збірки спогадів Володимира Барагури зі студентського життя у Львові в 1928-34 роках під заголовком „Як я став журналістом", автор дав інтерв'ю на радіомовленні Степана Зорія. В короткому інтерв'ю порушено проблеми журналу для дітей „Веселка" на тлі Року Української Мови та ознайомлено слухачів із плянами опитуваного про його письменницьку працю на майбутнє.

При цій нагоді варто звернути увагу громадянства на важливу ролю, яку відіграє вже 35 років „Веселка" в ділянці засвоєння молодим поколінням літературної української мови.

„Мадярські Францішкани йдуть в Україну"

Лондон (Т.Д.). — Під таким наголовком вмістив лондонський „Католік Гералд" з 10-го листопада ц.р. вістку: „Три мадярські францішкани встановили місійний пункт в совєтській Україні, як подають представники того чину в Римі. Дозвіл на те виєднав Кардинал Ляшльо Паскаі під час своєї візити у Києві. Ці монахи, члени провінції св. Йоана Капістрано, оселились у Виноградові (колись Севлюш); цей терен належав колись до Мадярщини і там існує релігійна спільнота мадярської культури. Кардинал Паскаі є теж францішканином. Францішкани плянують обслуговувати дев'ять дооколичних містечок. Кардинал Паскаі, архиєпископ Ештерґому, заявив на конференції у Вашінґтоні, що хоч Мадярщина бідна на покликання, все ж послала місіонерів в Україну. Священики латинського обряду можуть діяти свобідно в Україні. Ватикан старається про злеґалізування УКЦеркви, яку в 1946 році насильно з'єднано з Російською Церквою".

Вістка про дозвіл мадярським францішканам влаштуватись на терені Селюші, відомої як один із центрів відродження на Карпатській Україні в 1939 році, вказує, що київський „уряд" (а він, виходить, мав досить компетенції дати францішканам дозвіл, не запитавши Москви) радше погодиться на латинізацію і, що за тим іде, мадяризацію українського населення Закарпаття, чим на те, щоб там під впливом українського католицького духовенства відновлювався український дух.

Генеральний секретар СКВУ відвідав Мюнхен

Мюнхен, Західня Німеччина. — У понеділок, 16-го жовтня ц.р., генеральний секретар СКВУ мґр Василь Верига прибув до Мюнхену, відвідав Український Вільний Університет і був на авдієнції в ректора Богдана Цюцюри, а 17-го жовтня мав окрему розмову з деканом філософічного факультету д-ром Г. Васьковичем. По полудні відвідав владику УАПЦ Володимира Дідовича та екзарха УКЦ в Німеччині владику Платона Корняка. Темою розмов була справа організації УАПЦ в Україні, а з владикою Платоном — останній синод владик в Римі та проблеми леґалізації УКЦ в Україні і її проблеми в Польщі. Увечорі того самого дня генеральний секретар зустрівся з членами ЦЕПУЕН на чолі з головою Степаном Костюком, де був присутній також провідний член української громади в Голляндії д-р Омелян Кушпета.

Управа ЦЕПУЕН виявила повне зрозуміння для справ СКВУ, підкреслюючи, що, будучи форпостом української діяспори, у них чимало турбот з втікачами з України та з сателітних країн, що вимагає чимало зусиль і фондів, щоб ними заопікуватися. Ці справи підтвердив також і мґр Антін Мельник, представник ЗУАДК на Німеччину, з яким генеральний секретар зустрівся в середу, 18-го жовтня. По полудні мґр В.Верига відвідав український відділ радіомовлення „Вільної Европи" в Мюнхені, зустрівся з головою відділу Богданом Нагайлом та його співробітниками. При тій нагоді Іван Гнать та його дружина провели три інтерв'ю для радіомовлення: СКВУ і його структура, загальна діяльність СКВУ і короткий репортаж з відвідин генеральним секретарем голови Громадянського клюбу парляментаристів польського сойму та враження з тижневого перебування в Польщі.

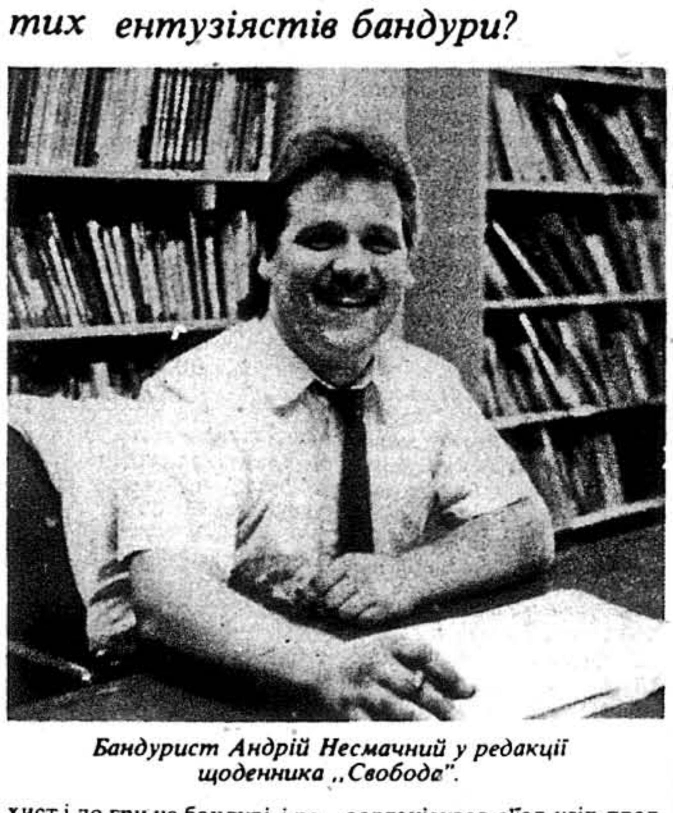
На другий день, 19-го жовтня, генеральний секретар СКВУ зустрівся з представниками Братства кол. Вояків 1-ої УДУНА. Основною темою всіх розмов була праця Президії Секретаріяту СКВУ та її завдання з приводу подій в Україні і Польщі. І по цьому питанні панувала повна однозгідність, що СКВУ повинен не тільки реаґувати на ті події, але й бути готовим до можливих вимог завтрашнього дня.

Скільки їх, тих ентузіястів бандури?

Джерзі Сити, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Раз-у-раз зустрічаємо тепер молодих людей, які з великим захопленням і справжньою любов'ю, віддають увесь свій час, сили і знання для поширювання мистецтва гри на бандурі.

Недавно до нас у редакцію зайшов ще один молодий, усміхнений та поважний ентузіяст бандурист Андрій Несмачний.

Він — уродженець Західньої Німеччини, а його батьки із Дніпропетровська, які опинилися на Заході під час Другої світової війни. Закінчивши Малу Семінарію в Римі, Андрій зробив уже ступінь бакалявра і студіює філософію та думає продовжувати студії богословія. Але про свої особисті заміри наш гість розповідає мало, а його головною темою і предметом зацікавлення та ентузіязму є гра на бандурі, яку він вивчив на курсах гри на бандурі, що від 1984 року відбуваються постійно влітї у Мюнхені, заходами Фундації УВУ і Товариства Українських Бандуристів. З кожним роком ці курси здобувають більшу популярність і включають молодих українців, зацікавлених бандурою дослівно з усіх сторін світу. Від 1985 року відбувається також повно акредитований курс української музики і бандури з дуже добрими фаховими викладачами.

Бандурист Андрій Несмачний у редакції щоденника „Свобода".

А. Несмачний, маючи хист і до гри на бандурі, і до організаційної праці, радо погодився від 1985 року бути адміністратором цих курсів, і він, будучи в нашій редакції, широко розповідає нам про свою працю на тому пості.

Ба, що більше, А. Несмачний, впізнавши за останні роки скільки молодих ентузіястів бандури є на терені Европи, як „кобзарське братство" в Англії, ансамбль „Бандура" в Перемишлі, ансамбль бандуристів у Ґданську, гурток бандуристів у Варшаві, цього літа зорганізував з'їзд усіх представників бандуристів Европи в Мюнхені і вони спільно створили Товариство Українських Бандуристів Европи та вибрали управу, до якої увійшли Павло Пачеха з Франції — голова, Оля Попович з Польщі та А. Несмачний з Німеччини — заступники і Надя Дерев'янка з Бельгії — фінансовий референт. А.Несмачний є також редактором „Вісника" бандуристів з Европи.

(Закінчення на стор. 3)

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

Ню Йорк. — З нагоди 40-річчя свого існування Осередок СУМ ім. ген. хор. Тараса Чупринки влаштовує в суботу, 9-го грудня ц.р. в залі Українського Народного Дому, 140 Друга аве., ювілейний бенкет. В програмі бенкету, яку буде вести Ігор Длябога, виступлять: голова ювілейного комітету Ірина Гошовська, почесний голова Осередку СУМ Корнель Василик, Евгенія Кузьмович-Блага. У мистецькій програмі співатиме мішаний хор Осередку під керівництвом Юрія Фурди, Оксана Харук співатиме під акомпаньямент Соні Шереґ, рецитуватимуть учні школи українознавства Осередку СУМ. Виступатимуть старші й молодші „Верховинці" — сумівські танцювальні групи під керівництвом Дарії і Олі Гензи, тріо „Надія" та група сумівських бандуристів. Бенкет пічнеться о 6-ій год. вечора.

У СВІТІ

МАДЯРСЬКИЙ МІНІСТЕР торгівлі Тамас Бек передбачає, що тепер коли ЗСА привернули Мадярщині статус найбільш упривілейованої країни, коли йдеться про митні оплати, то це дасть можливість Мадярщині подвоїти двосторонню торгівлю до 1 біл. дол. річно вже з початком 1990 року. Він також заявив, що після розмов з високопоставленими чинниками Уряду президента Джорджа Буша він сподіється, що незабаром злагідниться контроля над вивозом технології. А це в свою чергу допоможе Мадярщині впровадити модерну телекомунікаційну систему, про яку Мадярщина вже мріє роками. Під час свого дводенного перебування у Вашінґтоні Т.Бек сказав: „Ми хочемо заінсталювати найбільш модерну телефонічну систему й надіємося купити її в Америці".

РЕАҐУЮЧИ НА ВИМОГИ опозиції один із членів Політбюра Чехо-Словаччини сказав, що існує можливість вільних виборів впродовж наступного року. А кілька годин пізніше чехо-словацький парлямент, додержуючи обіцянки уряду виелімінував з конституції фразеологію, яка давала право Комуністичній партії на домінуючу ролю в житті країни. Ця заява 37-літнього Васіля Могоріти, колишнього провідника Комсомолу, якого минулого тижня підвищено до членства в Політбюрі вказує, що комуністичний провід є згідний на домагання опозиції про вільні вибори.

З УВАГИ НА ПОНОВНІ атаки сальвадорських повстанців у середу, 29-го листопада ц.р., в столиці країни Сан Сальвадорі американська амбасада заохочувала своїх працівників та їхні родини тимчасово, задля їх власної безпеки, переїхати до будівель амбасади. Наступним кроком американського Уряду було проголошення додаткових відпусток для тих працівників амбасади, які хотіли б відвезти свої родини до ЗСА, доки ситуація в Сальвадорі не вияснитьcя. Всі ці заходи були спровоковані посиленими нападами повстанців на багатші околиці міста, де живе багато закордонних дипломатів та їхні родини, включно з американськими громадянами.

В АМЕРИЦІ

ПЕРШИЙ ЕФЕКТИВНИЙ ЛІК проти інфекційного гепатиту С віднайшли вчені Фльоридського університету та Крайового інституту діябету та хворіб нирок і системи травлення. Новий препарат альфа інтерферон — це протеїна, яку у невеликій кількості продукує організм людини для боротьби з інфекцією. Висліди нового дослідження надруковані у „Медичному журналі Нової Англії" та викликали схвалення спеціялістів, які за словами д-ра Пола В.Голленда, експерта в питаннях гепатиту із Сакраментського центру крови, не мали жодного ліку для цієї хвороби, якою заражується біля 150,000 американців щороку. На думку лікарів гепатитом С хворіє від трьох до семи відсотків населення країни, а з них майже п'ять відсотків дістають цирозу печінки в наслідок не вилікуваного гепатиту. Досі лікарі могли лише радити хворим багато відпочинку, дієту та уникнення алькоголю. Сьогодні, завдяки альфа інтерферонові можна буде не лише мати під контролею небезпечний вірус, але й запобігти інфекційному гепатитові.

У СЕРЕДУ, 29-ГО листопада, летунство проголосило сім стейтів, де будуть розташовані 50 нуклеарних ракет типу МХ, які дотепер знаходилися на летунській базі у Вайомінґу. Нове розміщення ракет у стейтах Вашінґтон, Вайомінґ, Північна Дакота, Тексас, Арканзо, Луїзіяна та Мишиґен повинні запевнити більшу поготовність та меншу вразливість у випадку несподіваного ворожого нападу. Ракети, які вже продукувалися як мобільні, будуть перевезені залізницею, кожна ракета буде поміщена на спеціяльних чотирьох вагонах. Плян переміщення ракет, який коштує 5.6 біл. дол. та буде завершений у 1994 році, не потребує бути схвалений Конґресом.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ КОНТРОЛЕР Чарлз А. Бовшер, заявив Конґресові в середу, 29-го листопада, що федеральна влада втратила понад 100 біл.дол. через недостатню контролю позичкової та забезпеченевої програм, яке є вислідом незадовільного господарювання та боржникової неспроможності Федеральної ощадностевої забезпеченевої корпоратії. Ч.А. Бовшер підкреслив великі недоліки у питанні керівництва, які створили „дуже небезпечну ситуацію для федеральної влади та американських платників податків". У своєму звіті генеральний контролер вказує, що вагомі недоліки керівництва засягнули майже всі сфери: банки, сільське господарство, імпорт-експорт, будівництво, військо. Особливу увагу він звернув на бюджет Пентаґону, який повинен бути зменшений.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Передплата на рік — $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00 Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00 Чеки і money orders виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Референдум у Мадярщині

Результати референдуму, проведеного в Мадярщині в неділю, 26-го листопада, показали, що перемогу здобула опозиція, яка виступає за відтермінування президентських виборів.

Згідно з пляном, що його прийняли Державні збори, де переважали комуністи, вибори президента повинні були відбутися 7-го січня 1990 року, тобто перед демократичними виборами до Державних зборів, запланованих на червень 1990 року.

„Техніка" проведення референдуму була досить складною. Найбільш важливим запитанням, на яке повинні були відповісти виборці, було питання про термін проведення президентських виборів. Для визнання референдуму дійсним треба було, щоб у голосуванні взяло участь не менше половини виборців, незалежно від одержаних результатів. У протилежному випадку президентські вибори автоматично відбулися б у січні 1990 року, як запланували комуністи.

Коли стало ясно, що в референдумі взяло участь понад 50 відсотків виборців, то перед виборцями стала альтернатива: підтвердити термін президентських виборів у січні наступного року чи відкласти їх, фактично відтермінувавши вибори президента до виборів у Державні збори.

Мадярські виборці проголосували проти пляну уряду і його кандидата комуніста Імре Пожгаї провести президентські вибори на початку наступного року. Це ознаменувало велику перемогу опозиції, яка вважає, що більш ранні вибори дадуть перевагу партії і уряду.

І. Пожгаї визнав свою поразку ще до закінчення підрахунку голосів. „Це колосальна перемога", — сказав Мікльош Гарасті, лідер Спілки вільних демократів — партії, що доручила урядові провести референдум. „В той час, коли у Східній Европі сотні тисяч людей виходять на вулиці, щоб висловити свою думку, мадяри йдуть на виборчі дільниці, щоб висловити свою політичну волю", — підкреслив Пожгаї, намагаючись таким способом використати свою поразку.

Відмова більшости виборців від урядових термінів проведення президентських виборів стала серйозною поразкою правлячої партії: проти них голосувало 58.2 відсотка з 7.8 мільйона виборців.

Намагаючись вдихнути нове життя в свої ряди, у жовтні цього року Комуністична партія Мадярщини змінила свою назву на „соціялістичну". Однак це не принесло сподіваного ефекту. Із 720,000 членів Комуністичної партії лише 30,000 покищо відгукнулися на заклик керівництва вступити в нову партію. Вважають, що група, яка проводить „тверду" лінію і зберігає стару комуністичну ідеологію, є більш численною, ніж нова партія, яка здійснює керівництво.

Референдум у Мадярщині став останньою сходиною в серії переговорів, розпочатих у вересні цього року між комуністами та їх союзниками з однієї сторони і вісьмома опозиційними партіями — з другої. Метою переговорів було виробити правила переходу від однопартійного режиму до багатопартійного парляментського уряду. Вже нині можна з впевненістю сказати, що після виборів у мадярському уряді не залишиться ні одного комуніста.

„Мильна булька комунізму тріслаl" — писала недавно газета „Ню Йорк Сити Трибюн", перераховуючи сенсаційні зміни, що відбулися за останні місяці у Східній і Центральній Европі. Демократичні реформи і прагнення народів жити краще, дихати вільніше докорінно змінили державний устрій у Мадярщині, Польщі, Східній Німеччині. Відбулися зміни в Китаї і Совєтському Союзі. Однак комунізм ще далекий від загибелі. Він і далі загрожує вільному світові. Позбутися тоталітарного режиму на нашій пляметі — ось мета, до якої повинно стреміти людство.

ОКРЕМИЙ КОМІТЕТ ІТАЛІЙСЬКОГО уряду для перевірення безпечности архітектурної пам'ятки в Пізі „Падаючої башти" опублікував своє рішення в цій справі. Комітет після перевірки вирішив, що „Падаюча башта" в теперішньому стані є загрозою для людей й тому пропонується закрити її для відвідувачів, щоби відповідно її реставрувати, посилити конструкцію та відновити вигляд. Ця 800-літня архітектурна пам'ятка приміщує кожного року понад один мільйон відвідувачів, які радо платять невисоку ціну вступу, щоби вилізти по її 294-ох сходах на самий верх.

Володимир Барагура

ЗА ОБМІН НА РІВНИХ УМОВАХ

Науковий, культурно-мистецький, економічний, спортовий обмін українців на поселеннях із нашими земляками на батьківщині — явище наскрізь позитивне. Особисті зустрічі, обмін думками, публічні дискусії, приватні розмови побажані, а то й необхідні. Вони ведуть до взаємного зближення ознайомлення, пізнання, зрозуміння один одного, а вслід за тим до співпраці та координації дії для спільного добра.

Одначе, як у всіх інших взаємних, так і в контактах української діяспори з материком є деякі „але". Одним із таких важливіших „але" є зустрічі з офіційними престазниками підсовєтських українських учених-дослідників та культурно-мистецьких представників — одиниць і ансамблів. Це т.зв., по волі, чи по неволі, послідовники лінії Щербицького. Вони прибувають на поселення „запрограмовані" з точними інструкціями, з ким, що й як мають говорити, як реагувати та які відповіді давати пресі, публіці, чи окремим особам. В їхньому гурті є завжди один, або більше „ангелів-охоронців", представників відповідних відділів КҐБ.

Звичайно, їм вільно брати участь у заздалегідь накреслених виступах, панелях, дискусійних зібраннях на теми, які відповідають комуністичному світоглядові, ідеології і практиці та йдуть по політичній лінії російського імперіялістично-шовіністичного режиму. Вони обмежуються зокрема до порушування тем та до українських діячів, які в своїх наукових, суспільно-громадських, чи політичних працях, філософічних міркуваннях, теоріях, концепціях стоять на позиціях „соціялізму" в совєтському розумінні та на становищі федералізму. Тому й обсяг тем, які їм вільно порушувати доволі вузький. Це здебільшого такі постаті, як Драгоманів, Винниченко, Хвильовий, Богдан Хмельницький (Переяславська угода!). Зате з Шевченка згадується його твори романтичного періоду, соціяльно-економічні та побутові поеми. Найсильніші його поеми історично-політичного, бунтарського характеру, як „Кавказ", „Розрита могила", „Суботів", „Послання" заторкається тільки по заголовку, мимоходом, марґінально.

Наші, тобто еміґраційні наукові кола, льояльно приймають таку заздалегідь укладену програму підсовєтських земляків-гостей, публіка вислухує їх терпеливо і спокійно, навіть рясно оплескує, хоч знає „де собака зарита".

Подібна справа теж із виступами індивідуальних мистців, чи мистецьких вокально-музичних і танцювально-хореографічних ансамблів. Недавно концертувало в ЗСА (й у Канаді) тріо співаків „Ми з України" під наглядом чи не двох „ангелів-охоронців", які після кожної перерви в програмі нашіптували „щось" виконавцям. У дуже рябій якісно текстовій та музичній програмі були обов'язково вміщені дві-три „ложки російського дьогтю" до „бочки українського меду". Чомусь в армії „Закоханий солдат" (італійського композитора) знайшлося місце на кілька рядків російською мовою... Бадьоро пролунала історично-політична пісня про майбутнє України, але обов'язково „блиснув булавою" не подвижник української державницької незалежности гетьман Іван Мазепа, а ...Богдан Хмельницький, бо його ім'я зв'язане з Переяславською угодою, з ідеєю федералізму. Ансамбль відспівав теж низку маловартних текстсао й музично творів різних „саморобних" композиторів, а публіка безкритично оплескувала й гукала виконавцям „браво!", замість мовчанкою прийняти ці невдалі співанки і тим показати, що знає в чому справа. Мовчанка в таких випадках більш вимовна, ніж демонстративні вигуки.

Якось на самому початку тріо відспівало всі строфи „Заповіту" Т. Шевченка, мабуть тому, що слова „і вражою, злою кров'ю волю окропіте" можна застосувати й до „буржуазних націоналістів", бо Шевченко ясно не окреслив, хто саме цей „враг".

Не так із обмінними виступами наших, тобто діяспорних наукових, чи культурно-мистецьких груп або одиниць. Вони мусять достосуватися у програмі своїх виступів до тем, одобрених совєтськими чинниками.

Для ілюстрації — у репортажі „Серцем до серця" з тріюмфальної поїздки „Журавлів" з Польщі по Україні, репортерка Богуслава Мацієвич („Наше Слово", 28-го травня 1989) пише: „Ось і 'Журавлі' на сцені (в Києві). Перші акорди Шевченкового 'Заповіту' і слухачі далі, стоячи, слухають співу хору. Для них, помічаю, є заскоченням і несподіванкою 'недоспіваний' хористами до кінця твір на слова Кобзаря. Хвилинна розгубленість серед слухачів, але диригент Роман Ревакович опановує ситуацію і концерт продовжується'. Ішлося про слова в 'сім'ї вольній, новій'"!..

Ось і „гласність" на практиці!

А чи можна собі уявити, щоб українські вчені вільного світу могли на терені батьківщини заперечити теорію „трьох братніх народів" і „старшого брата" в період Київської держави, чи критично оцінити з української точки зору Переяславський договір, або говорити про намагання гетьмана І. Мазепи скинути російське ярмо з карку українського народу, чи згадати про теоретиків українського національно-політично-державницького відродження, про Визвольні Змагання, проголошення незалежности й соборности, про Отамана Петлюру, позитивно про дії УПА, про Українську Національну Армію. Це все розцінювалося б, як „націоналізм".

Подібна справа з „білими плямами" в нашій історії. Тепер подибуються й ... „сірі плями", тобто натяки й півправди та „чорні плями", яких, мабуть, не швидко можна бути вимазати. Такою „сірою правдою", недосказаною півправдою є, як подала преса, натяк на „невдачну битву козацьких військ під Полтавою". Але не згадано ні про гетьмана

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наших святих і рівноправність

Про український матріярхат відомо з історії від її найдавніших часів і наші діти, які, звичайно, застрягають у науці історії у княжій добі, добре знають про те, що початки християнства в Україні були ділом княгині Ольги, яка крім того, мудро правила своєю державою, мала великі міжнародні зв'язки і до історії Церкви перейшла як свята.

Але не зважаючи на це, що залишилося у нас постійне пов'язання княгині Ольги з її унуком Володимиром, — ім'я його кладеться завжди першим.

Це зокрема впадало нам в очі в минулому році, коли ми так величаво і врочисто відзначували 1000-річчя Християнства України. У всіх брошурах, у всіх писаннях, у всіх написах, чи навіть пам'ятниках стоїть завжди і всюди свв. Володимир і Ольга, а ніде і ніколи свв. Ольга і Володимир, не зважаючи на те, що навіть хронологічно годилося б св. Ольгу поставити на першому місці.

Ще дуже недавно, бо у жовтні ц.р., посвячувано пам'ятник у Чикаго, також здвигнений цим двом нашим святим, яким завдячуємо введення християнської віри в Україні. Ми оглядали знімку цього пам'ятника на сторінках нашого щоденника і ніяк не могли доглянути в ньому св. Ольги, хоча нас запевняли, що „вона є з другого боку пам'ятника". Насувалося питання з якої сторони і чому цей пам'ятник ніхто не називає пам'ятником свв. Ольги і Володимира?

Як би не було, — незмінний факт, що свята Ольга зійшла у нашому світі на друге місце, дарма, що вона і свята і велика княгиня з державницьким розумом, який не все можна було завважити у різних володарів України. Досі не довелося нам зустріти церкви названої лише її іменем, а єдиний нам відомий її пам'ятник пригадує нам сумні події — бо він пишається у в'їзді на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку.

Зійшовши так на другий плян, тепер свята Ольга не дуже у нас популярна, хоча належалося б її більше поважати, а вже напевно поставити на рівні із унуком св. Володимиром.

Навіть не популярно називати її іменем наших дівчаток і рідко тепер найдете поміж новонародженими чи молоденькими українськими дівчатами якусь Ольгу. Можливо, що воно із-за нещасного „г", що його дуже часто подають в урядових паперах як „г" і тим русифікують це ім'я, що нікому не є приємне.

Нема де правди діти — свята Ольга не здобула, ані популярности, ані рівноправности і вже, здається, залишиться назавжди позаду, коли ми не вміли найти для неї належного місця у 1000-річчя Християнства.

А все ж багато українок, яким дали це ім'я, стали на рівні чоловіків у нашому мистецтві, літературі, громадському житті та ніяк не засоромили пам'яті „своєї святої".

О-КА

Юрій Р. Рибак

НЕЙМОВІРНІ ЦІНИ НА КАРТИНИ

У 1961 році Метрополітальний музей у Ню Йорку викликав сенсацію, коли закупив був на авкції образ Рембрандта (1606-1669): „Аристотель споглядає на бюст Гомера", заплативши 2.3 мільйона долярів. Тисячі цікавих вичікували тоді у довгих рядах перед музеєм, щоб оглянути це „диво". Заохочений цим музей не тільки побив свій попередній рекорд, заплативши за образ Веляске (1599-1660): „Хуан де Пареха" п'ять з половиною мільйонів долярів, але і рівночасно викликав сильний протест, що шедевр малярства покидає Англію. Вершинну точку у закупі образів осягнув покищо австралійський більйонер Елен Бонд, набуваючи у 1987 році за 53.9 мільйона долярів „Іриси", що їх намалював Вінцент ван Гоґ у 1889 році і за це не отримав тоді ані одного сотика. Згідно з історикамн мистецтва ван Гоґ продав у своєму житті тільки одну картину!... Дарма, що нині ціни за образи йдуть загально у мільйони, навіть живучих малярів, то, одначе, ще ніхто не перевищив закупу австралійського маґната. Навіть такі твори як маляра Пікассо залишилися позаду на яких десять мільйонів долярів.

Недавно, бо безпосередньо перед самою авкцією, філядельфійський Музей Мистецтва виставив був на дуже коротенько 24 картини із маєтку покійного д-ра Доранса. Зацікавлення відвідувачів було надзвичайне і прийшлось їм терпеливо вичікувати годинами у черзі. Саму ж авкцію перевела відома фірма Сотебіс у Ню Йорку, зібравши за 15 проданих картин тільки 135 мільйонів долярів.

І хоча сама картина — це твір мистецтва, то його охоплює економічне довкілля та робить з нього предмет товару, а водночас засіб спекуляції, інвестиції та перепродажної індустрії (акціонери і торгівці-„ділери") із 50 більйонами долярів річного обороту. І як у іншій торгівлі, так і тут не зашкодить вважати, щоб, як то кажуть, не „купити кота в мішку".

У торгівлі картинами можна завважити віддзеркалення основних економічних законів, які кермують ринком, де зустрічається купець із покупцем. У зв'язку з тим виринає питання, хто має такі великі гроші, щоб платити готівкою? А коли ні, то хто фінансує позики?... На основі спостереження знавців у світі живе яких 500 осіб, які спроможні заплатити за один шедевр мистецтва більше, ніж 25 мільйонів долярів. Це, звичайно, особи, які мають жилку колекціонера та не всилі стриматися, щоб не збільшити свою приватну ґалерію. Але є теж такі, що вважають картини як один із засобів капіталовкладу, беручи до уваги, що картини, на яких зображена природа стаються рідкістю і тому їхня монетарна вартість постійно збільшується. У випадку „Ірисів" ван Ґоґа вартість його твору зросла в останніх 40 роках 130 разів!

Тим часом на обрії з'являється нова кляса европейських та японських капіталовкладчиків. Японці у своїй діяльності не руководяться інстинктом колекції а радше підходять до справи зі суто раціональної інвестиційної позиції, бо купують картини у великій кількості так щось, як колись царські російські купці викуповували картини імпресіоністів у Франції. Різниця тут однак у тому, що японці отримують від своїх земляків позику на особливо догідних умовах, коли задумують купувати мистецтво Заходу. У принципі, японець не захоплюється якістю самого образу а радше шукає за іменем маляра. Деякі критики цієї поведінки вважають, що воно зміниться, причому пригадують як це робили минулого сторіччя теж американці з яких тоді европейці тільки насміхались. Нині Америка сміється у кулак, може бо почванитись багатими збірками, на які Европа глядить заздрісним оком.

На неймовірні ціни на картини впливають теж самі авкціонери, створивши фінансову можливість трансакції. У дуже загальному це виглядає так, що авкціонер дає ґаранцію продавцеві, а рівночасно уможливлює позику для покупця. Отже авкціонер ґарантує, що продасть картину, скажімо, за один мільйон долярів. Незалежно від цього чи проєктована ціна осягне намічену висоту, продавець дістає ґарантовану суму гроша, а експонат залишається у авкціонера для майбутньої продажі. Є голоси проти авкціонерів, що вони, мовляв, ради підвищення ціни самі створюють авкційну активність і в це можна в повірити, бож їхній дохід залежить від заінкасованого гроша.

У загальному існуючий ринок торговлі мистецтвом створив для одних шансу виграння, а для інших програння. До табору програних належать американські музеї з недостатнім бюджетом, що обмежує набуття нових експонатів. І коли покупна спроможність музеїв заникає паралельно з тим біднїє теж можливість публіки збільшувати досвід, знайомитись та насолоджуватись творами мистецтва. Додаймо, що у 1986 році нова податкова політика ЗСА значно обмежила привілеї для жертводавця експонатів і у висліді музей позбавлено у великій мірі збільшувати даром свої збірки. Теж музейна активність у влаштуваннях виставок картин з інших колекцій значно сповільнила висока вартість самого експонату, що вимагає дуже а дуже високого забезпечення. Такий стан може впливати на нищення ідеї виставки вже у самому задумі.

Яка ж шкода, що мерехтливе сяйво мистецтва — носія культури — засліплює разюче світло прожектора мамони!

Роман Левицький

Небелиці діда Паляниці

Відьма

Та немає в світі гірш нікому, як мені тепер старому водієві з моїм старим автом і щораз воно стає серед дороги і треба його волочити до ґаражів, де йому вставляють щораз то нові частини. Які то втрати матеріяльні, а які страждання моральні, кожний знає, не треба доказувати. — Скажете, то чому собі, діду, не купите нового авта? — Святу правду кажете, але спробуйте поставити це питання бабі Паляниці, то вона вам відповість: „Що? Позбуватися авта, яке нам служило вірно такі довгі роки?!" — Відомо, жіночий красний рід дуже прив'язується до марнот цього світу, не тільки до людини, але й до тварини і до деревини і до всякої ужиткової речі, до веретена, до миски (трипільської), до вишивки (яворівської), до писанки (гуцульської), тощо... Моя солодка дружинонька ще й вам докине: „Старому фірманові пасує старий кінь! Я це авто дуже люблю".

Аж зненацька трапилася подія, яка змісця перетяла цю любов до старого воза, а все те пішло через відьму, нашу сусідку. Дехто, думає, що в Америці немає відьом, що це вони водилися тільки в старому краю. Це неправда. Зараз таки побіч нашої хати живе справжня відьма. Спитаєте, звідки ви, діду, знаєте про це?... Знаю по реквізитах і про це я переконав свою дружиноньку, а тепер постараюся переконати ще й вас, дорогі читачі.

Перший, найважливіший реквізит у відьми, це мітла. Зайдіть коли до нашої хати, то побачите таку з нашого вікна нашу сусідку (відьму), як ходить по своєму обістю з мітлою. Замітає вона від ранку до вечора не тільки кожну порошинку, кожний листочок, але і дощ і сніг. — Якби вам трапилося бути в нас у такий час як паде дощ, то неодмінно ви її побачите з мітлою як вона змітає дощ зі своєї довгої в'їздової дороги. Коли б ви вийшли тоді на наш ґанок, щоб докладніше приглянутися до цього дива, то вона вам скаже просто в очі: „Дощ треба замітати!"

Другим відьомським реквізитом смолою вона маже тричі на рік свою довгу в'їздову дорогу, а ще до того заливає смолою щілини на тій дорозі кожного тижня протягом цілого року. Крім того вона лазить часто по драбині з коновкою смоли і мітлою на дах своєї хати аж до самого комина і маже той комин, (третій відьомський рек-

(Закінчення на стор. 3)

о. проф. д-р Ігор Мончак

ПОДІЇ В УКРАЇНІ І ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

III.

До точки 1. У трьох перших характеристиках українська спільнота заокеанських поселень дуже різниться від матірних земель. Всі українські еміґранти винесли з України ментальність часів виїзду з України. Часи Першої світової війни були знамеповані закликом до революцій і до самовизначення народів через зриви й перевороти. У Другій світовій війні домінувала ідея нового упорядкування політичної картини Европи, не зважаючи на попередні державні формації. Тому всі ми були взагалі не підготовані до „альтернативної еволюції" у Совєтському Союзі, хоч таку евентуальність ми повинні були брати під увагу.

У другій половині цього століття революційні перевороти є успішні лише при чиїсь зовнішній державній підтримці. Бажання світових потуг втримати стабільність за всяку ціну, а також досвіди зі зривами інших поневолених народів, повинні були нас переконати, що для України єдиним шляхом до визволення є революція ідей, а не революція зброї. На жаль, ми перетривали в застої півстоліття і наші ідеї позначені таким анахронізмом, яким були б ідеї фолкльорного народництва й тридцяті роки.

До точки 2. Винесли ми також ілюзорний образ української України чи радше образ однонаціонального галицького села. Урбанізація сучасної України, а ще більше цілеве перемішування населення, зовсім знищили нашу ідиллю України заселеної тільки українцями. Насправді більш реальним і доцільним є сподіватися асиміляції неукраїнців на Україні, як їх еміґрації з України.

Також у міжнародних стосунках винесли ми застарілий образ Европи з відрубними державами замкненими в своїх кордонах. Поступ технології, а особливо засобів транспорту й комунікації, приводить до континентального об'єднання суверенних, але взаємно залежних держав.

У наші часи для майбутньої суверенної України не так актуальним буде питання наскільки вона буде ні від кого незалежною, якщо взагалі можна говорити про будь-чию абсолютну незалежність. Радше стоїть питання чи суверенна Україна буде входити в систему европейського об'єднання держав, чи евро-азійського по-комуністичного бльоку. Нашими міжнародними зв'язками у вільному світі повинні ми заздалегідь приготовити правильну розв'язку цього історичного питання. При цьому більш ефективним є позитивний підхід, як неґативний. У міжнародних відносинах клич „Київ проти Москви" є менше сприємливий як діяльність з кличем „Київ з Европою".

До точки 3. Найбільш конкретне завдання, яке ставить перед українською спільнотою в ЗСА й Канаді сучасна Україна, це пристосувати наші громадські й політичні організації до всеукраїнської форми й рівня Руху в Україні. Народний Рух України за Перебудову звів до „спільного знаменника" і до спільної співпраці такі протилежності як членів Комуністичної партії і в'язнів з Української Гельсінкської Спілки. На чолі НРУП поставив особу радше невтральну, сприємливу для всіх і так осягнув єдність у різнородності. Різнорідність засобів не перешкоджає працювати для єдности в цілі.

Зовсім інакше розуміють єдність українці у вільному світі, які стремлять до єдности в одності. У такій псевдоєдності нема місця для різнорідних засобів. Тому замість об'єднувати „спільним знаменником" спільної цілі, постійно ділиться „чисельник" еміґраційної спільноти на все нові угруповання.

Це відноситься як до громадсько-суспільних об'єднань нових поселень таких як УККА, УАКР, КУК чи СКВУ, як рівно ж до політичних репрезентацій колишньої української державности як УНР чи УГВР. Якщо вони мають об'єднувати чи репрезентувати всіх українців, то їх повинна очолювати авторитетна, але політично невтральна особа. Під таким невтральним головством угрупування відмінних переконань мають можливість співпрацювати для спільної цілі.

Між українцями у вільному світі є далеко менша розбіжність поглядів, як в Україні, а нам тяжко знайти авторитетних невтральних голов для наших централь. Під сучасну пору громадсько-суспільну централю очолює особа одного націоналістичного напрямку, а державницьку репрезентацію особа активна в другому відламі. Прикро було, що голову Народного Руху України за Перебудову не зустрічав у вільному світі єдин всеукраїнський авторитет, але його запрошували місцеві професійні чи студентські товариства.

Якщо українці у вільному світі мають допомогти Народному Рухові України за Перебудову, то перш усього мусять самі перевести в себе перебудову. Мусять оформити українську діяспору на паритетних всеукраїнських принципах державницького думання. Україна потребує нашої допомоги, але без України теж наша майбутність безвиглядна. Тож, до взаємної співпраці за перебудову державницького мислення усіх українців в Україні і не в Україні сущих!

Кінець.

Небепиці...

(Закінчення зі стор. 2)

візит) зо всіх боків. Дуже вона вже любується усмолі, як зрештою усяке чортів... ке кодло!

У старому краю найважливішим відьомським ремеслом було відбирати молоко від корів. В Америці та діяльність відпала через те, що відьми живуть у містах, а в місті нема ані корови ані ворони. З цієї причини мусили відьми перекинути цю свою толівну діяльність на якийсь інший об'єкт. Довгі роки ми не знали, що то за предмет, аж тепер через простий припадок, як зрештою і всі інші важні винаходи, вдалося мені, дідові Паляниці, відкрити цю таємницю. Зараз це розкажу, читайте уважно.

Якось коли нам знову стало авто серед дороги і ми закликали на ратунок „Потрібне ААА", тобто установу, в якій ми себе на такий випадок забезпечили, то нам прислали тим разом не „волочило", себто не таке авто, що волочить за собою автових інвалідів, а прислали нам цим разом високого грузовика. Підтягнув молодий водій цього грузовика, наше авто машинами на високу платформу а нам звелів сідати побіч себе в кабіну для водія. Не легко було нам туди залізти. Мусів молодий водій добре намучитися заки візів ручно підсадити бабу і діда на таке високе сідалище. Поїхали ми з парадою. Нам здавалося, що ми їдемо на високому возі, заладованому сіном, притягнене нами рублем і грубим мотузом до розвори, як це бувало колись за молодих літ в старому краю... Прийшлося нам переїздити тепер нашою вулицею побіч нашої хати, коли це ми побачили, що наша сусідка (відьма) стоїть з мітлою на вулиці. Побачила вона нас і наше авто в такій параді і голосно зареготалася...

І мені тоді відкрилася таємниця відьомських чаклувань в Америці. Нема корів, то вони перекинулися на авта. То ж це вона, наша сусіда (відьма) заклялася наше старе авто і тому воно так часто нам псується. Тут немає ніяких сумнівів!

Про це я дипломатично переконав бабуню Паляницю і вона зараз таки рішила позбутися старого заклятого авта і купити нове. З тим не було ніякого клопоту, бо я, признаюся, вже заздалегідь давно собі був вибрав на такий випадок нове авто по-своїй вподобі.

В ІНДІЇ РАЖІВ ҐАНДІ зрезиґнував з посту прем'єр-міністра країни, заявляючи, що робить це „з повною покірністю", прийнявши рішення народу, який чисельно покидав ряди його Конґресової партії під час всенародних виборів, що закінчились минулої неділі. Конґресова партія яка домінувала в Індії впродовж останніх чотирьох декад, формально відреклася своїх претенсій до влади. Президент Індії Рамашвамі Венкатараман звернувся до Р. Ґанді з проханням залишитися на своєму пості до часу іменування нового прем'єр-міністра. Припускають, що провідником нового уряду буде Вішванат Претап Шінґ провідник партії Яната Даль.

В Чикаго влаштовують „Різдво в Україні"

Чикаго. — У неділю, 3-го грудня, о год. 3:30 по полудні, тут в Музеї науки і промислу, 57 Лейк Шор драйв, відбудеться українська різдвяна програма „Різдво в Україні".

Протягом 47 років цей музей кожнорічно відзначає різдвяні традиції 42-ох народів святковим фестивалем п.з. „Різдво довкола світу". В програмі цих святкувань відбуваються концерти колядок, сценічні різдвяні картини, виступи танцювальних груп, мистецьке читання легенд, переказів тощо. Важливою частиною цієї імпрези є різдвяні ялинки, прибрані прикрасами, питомими окремому народові, які зеленими мерехтливими рядами прямо творять лісову алею і викликують у глядачів настрій справжньої різдвяної містерії. Святкування розпочинає зустріч з пресою, під час якої представники народів, деколи молодь вдягнена у національну ношу біля своєї ялинки, відповідають на запити, дають пояснення фото-репортерам.

„Різдво в Україні" щорічку спонзорує 22-ий Відділ СУА. Воно завжди втішається великою фреквенцією публіки, як своєї, так і неукраїнської. Ще довго перед початком, програми балькони залі музею заповнені різнородними гостями, які нерідко із фотоапаратами спрямованими на сцену вітають виконавців довготривалими оплесками. Українська ялинка естетично прибрана прикрасами, базованими на зразках народного мистецтва, виконаними членками 22-го Відділу, звертає окрему увагу і признання численних відвідувачів.

Цього року у програмі українського дня виступлять: танцювальна група „Україна" при осередку СУМ ім. Павлушкова, мистецький керівник Євген Літвінов, та хор парафії св. Йосафата, диригент Ярослав Стефанюк. Програму вестиме д-р Ірина Лисейко-Оверко.

Вступ і паркування — безплатні. Години відвідування: в будні дні від 9:30 ранку до 4-ої по полудні, в суботи, неділі і свята від 9:30 до 5:30 по полудні. За точнішими інформаціями слід звертатися до музею на число телефону: (312) 684-1414.

Скільки їх...

(Закінчення зі стор. 1)

Наш гість розповідає нам про тих молодих ентузіястів бандури з усіх усюдів Европи, про те, як кожного року їх щораз більше приїздить на курси до Мюнхену. А цього літа було їх вийнятково багато, бо аж 42 осіб, в тому з Польщі 14, а з Югославії — чотири.

„А все це молоді люди, — розповідає він. — Між 18 і 30 роками життя, усі свідомі українці, говорять і вживають постійно українську мову та зі справжнім запалом вивчають гру на бандурі".

Він також старається виснити нам, яка знаменита дружня атмосфера панує на таких курсах, як учасники мають зайняття від 9-ої ранку до 10-ої вечора, як закінчують концертами і з жалем роз'їжджаються додому. Цього вечора диригентом курсу в Мюнхені був Микола Дейчаківський з цілим рядом професійних музик-інструкторів, а курс був присвячений „батькові бандурського мистецтва" Григорієві Китастому. Йому теж присвячено величавий концерт, що відбувся; на одній із головних площ Мюнхену Марієнплянц при великій участі німецького населення, що дуже зацікавилося цим народним українським музичним інструментом.

А. Несмачний, крім жвавої активности в Мюнхені, ще цього літа брав участь у бандурському таборі у ЗСА де був бунчужним та, як каже, був „щасливий і страшенно задоволений".

Коли слухаємо його розповіді і дивимось в його усміхнене живе обличчя, в якому блищать очі, повні несхованого ентузіязму та хоплення, мимоволі, прощаючись з ним, ставимо собі питання: „Скільки цих молодих українців-ентузіястів гри на бандурі вже є і що стало ключем до їхнього ентузіязму?"

За обмін...

(Закінчення зі стор. 2)

І. Мазепу, ні про передісторію цієї битви, ні про її значення для відродження наших самостійницьких змагань.

Наслідки такого однобічного наукового й культурно-мистецького обміну вже позначилися в українській громаді вільного світу. Як „гриби по дощі" в наших тяжких видавничих умовах, появляються твори М. Хвильового, В. Винниченка, В. Домонтовича, плянується видання М. Драгоманова і готується наукова конференція присвячена цьому соціалістично-федералістичному мислителеві. Так будуть іншим постатям і тем немає.

Не хочу цим сказати, що такі видання зайві. Але в наших видавничих умовах, ледве, чи вони на часі. Можна б почекати з ними до більш приятливого моменту. Тепер ситуація ще непевна й неясна. В останньому часі проф. Збігнєв Бжезінські у телевізійному інтерв'ю передбачає неухильний провал комунізму й у дальшому послаблення імперіялізму, хоч не швидко його загибіль. Горбачов є за реформами, зокрема економічними, але за всяку ціну намагається зберегти російську шовіністично-імперіялістичну структуру Сходу Европи, в чому матиме підтримку Заходу. Повний розвал імперії неминучий, хоч він наступить у непередбаченому часово майбутньому, коли під'ярємні народи СССР доростуть до такої національно свідомої зрілости, що „скажуть напасникам — годі".

А покищо ми, українці в вільному світі втримуймо зв'язки з землями на батьківщині, але на умовах рівности. Наші наукові й культурно-мистецькі кола мусять домогтися свобідного вибору тем, підходу до них та їх насвітлення.

НЕ МИКОЛА, А КОРНЕЛЬ

У ч. 222 „Свободи" із датою 24-го листопада ц.р. подано помилково у статті п. н. „Український Ню Йорк турбується українською мовою", що одним із гостей-організаторів є Микола Василик, а має бути Корнель Василик. — Ред.

Зустріч з М. Горбалем в Бавнд Бруку

Бавнд Брук, Н.Дж. — Тут 5-го листопада в Домі Української Культури відбулася зустріч з гостем з України, членом ВК УГС, членом Координаційної Ради НРУП — Миколою Горбалем та його дружиною Ольгою Стокотельною.

На зустріч прийшли ті, хто живе сьогоднішньою несподіваною Україною. Кожен день нам приносить все нові і нові інформації про події в тому чи іншому куточку України. Пару років тому ще ніхто не міг подумати про те, що проходить сьогодні в совєтській імперії. Як бачимо, імперія розвалюється. Майже всюди проходять масові демонстрації протесту. Про все це ми довідуємося з наших часописів чи засобів масової інформації. Але це так би мовити заочно. Інша справа коли слухаєш людину яка є учасником, а не тільки учасником, але й організатором всіх тих демонстрацій та подій в сучасній Україні.

Микола Горбаль віддав на вівтар України свої кращі 16 молодих років. 16 років проведених у совєтських концтаборах не зломили молодого борця за Україну. Він встояв, не зігнув спини, як і встояли всі, хто сьогодні очолює і веде провід Української Гельсінкської Спілки. Плоди їхні сьогодні ми всі бачимо. Зерна посіяні в 60-ті — 70-ті роки, після більш як двадцятирічної брежнєвської зими зійшли. Нарешті наступила в Україні весна, і блакитно жовті знамена, що повівають над містами і селами України, це і є плоди їхніх мук і страждань у концтаборах Сибіру. Всі хто встояв і вижив у тих страшних умовах, сьогодні користуються повагою і довір'ям не тільки на рідних землях, але і в нас на еміграції. Це люди кришталевої чистоти і не абиякого гарту, на тих людей може покластися весь наш нарід. Вони ніколи не зрадять, не схибнуть з дороги, і їм видніше, яким шляхом має іти Україна до повної незалежности. Тому і зійшлися ми у Культурному Центрі, щоб послухати одного з тих провідників сьогоднішньої неспокійної України — Миколу Горбаля. Зустріч почалася з молитв, яку провів отець Селпина. Після того, голова ЗП УГС Микола Руденко представив гостям — Миколу Горбаля.

Слухали ми і раніш багатьох дисидентів, але всі вони залишалися на Заході. Микола Горбаль повертається на Україну. Він каже, що його місце з нашим народом, з Україною до кінця, до перемоги. І тут, як і на Україні, він виступає відкрито і гостро засуджує злочини Москви щодо нашого народу. Змальовує події сьогоднішні і дивиться у завтрішній день сміливо. Він викриває ті жахливі моменти русифікації „нашого" Щербицького, порівнюючи його варварство хіба що з дикою ордою Чингіз-хана. Та, на превеликий жаль, ситуація на Україні ще далека від Прибалтійських республік чи народів Кавказу. „Нам ще потрібно добре попрацювати, щоб порівнятись націонаьлною свідомістю з тими народами" — каже Микола Горбаль. Адже там і уряди тих народів на стороні народу. Але він впевнений, що крок за кроком Україна іде до свого майбутнього, до повної Свободи і Самостійності. Часто бурхливі оплески підтверджували, що еміграція з Україною хоче іти разом та готова підтримати її у цю дуже важливу добу. На що нарікав Горбаль, то хіба на те, що ім проти партійної бюрократії нічим протидіяти. А сьогоднішня зброя нашого народу — Слово. Слово треба нести до народу. Брак друкарських засобів, розмножувальної апаратури. На друкарських машинках не можна надрукувати стільки, щоб задовільнити український народ.

Проти Української Гельсінкської Спілки стоїть партія і КҐБ, в яких у руках всі газети і радіо та телебачення. Важка і нерівна боротьба, без комп'юторів, без множильної апаратури без друкарень. Отже він просить від еміграції допомоги тільки в тому напрямку. Придбати, хоч по одному компютору та зірокcу на кожну область.

Я не зупиняюся на повному виступі Миколи Горбаля, а тільки головно про те, що найбільш необхідне для нашої справи. Після виступу Микола Горбаль чітко відповідав на чисельні запитання.

Потім взяв слово голова ЗП УГС, Микола Руденко. Доповідач зосередив свою увагу на тому, як краще допомогти Україні. Було запропоновано створити Групу Сприяння УГС в нашій околиці. Заля це підтримала оплесками. І так у Бавнд Бруку та Нью Бронзвіку створена перша Група Сприяння УГС в США.

Важливість цих допомогових організацій повинна стати вагомою. Бо добре інформована та зорганізована громада може робити надзвичайно корисну справу. І присутні у залі підтримали цю ідею, що доказує щедрість наших людей. Трошки більше ніж сто п'ятьдесять осіб, зложили пожертви та отримали зі вступу понад чотири тисячі доларів.

Громади Бавнд Бруку та Нью Бронзвіку не такі вже і великі, проте за останні два роки пожертвували на різні цілі понад десять тисяч доларів — понад п'ять тисяч для УГС, біля чотирьох тисяч зібрано на різні цілі тільки на Українському Селі в Бавнд Бруку. В нашій громаді легко працювати і жертви, бо люди тут свідомі і щедрі, головне, всі хочуть допомогти Україні.

На мою думку Групи Сприяння УГС повинні організовуватись по всіх українських осередках в ЗСА та Канаді. Адже Українську Гельсінкську Спілку очолюють люди, які пройшли страшні нелюдські випробовування десятками років у диких пустелях страшного Сибіру. І на них звертає увагу та прислухається до їхньої думки не тільки Україна, але і ми на еміграції. Вони знають, як боротися за Україну, їм тільки потрібна наша щира братерська підтримка. Отож організовуймо Групи Сприяння УГС у своїх осердках!

Нижче подаємо список жертводавців на зустрічі, яким особливо сьогодні не байдужа доля нашої поневоленої Матері-України.

Ярослав Іваненко

СПИСОК

осіб, які склали пожертви в неділю, 5-го листопада, під час зустрічі з Миколою Горбалем і Миколою Руденком у Бавнд Бруку.

Ураїнська кредитівка в Бавнд Бруку — 1000 дол.; В. Безсонів, Л. та І. Мазурець по 200 дол.; П. і К. Мартіян, В. Дорошенко, І. Явиляк, І. Хейлик, І. Даниленко по 100 дол.; о. Б. Желахівський, В. Сарна, В. і П. Солохи, Д. Корнієнко, О. Лобачевська, І. та Ж. Куравські, Ю. та С. Лонишин — по 50 дол.; І. Лишик — 40 дол.; Я. Букачевський — 25 дол.; В. Несинюк, В. Козачинський, о. А. Селипина, І. Невмержинський, В. Кирейко та Й. Рінник по 20 дол.; С. Варянко, І. Кучер, Ф. Небожинська, О. Клецор, А. Грогуль, Т. Бутрей, М. Шульга, Л. Денисенко, С. Парумчек, С. Павловська, О, Іванюк по 10 дол.; Д. Гуцул– 6 дол.; В. Кец — 5 дол.; М. Матіїв — 2 дол. Е.П. — 2 дол.

Таким чином пожертвували	2,570 дол.
Дохід від вступу	1,670 дол
Всього	4,240 дол.
З них видано: Миколі Руденкові	300 дол.
Миколі Горбалеві і Ользі Стокотельній	1,700 дол.
На допомогу УГС та її Закордонному представництву	2,240 дол.

Звіт склав член Групи Сприяння УГСпілці Іван Явиляк.

Група Сприяння УГСпілці в Бавнд Бруку висловлює подяку всім жертводавцям та учасникам зустрічі за їхню допомогу активістам УГС та за добрий почин і внесок для блага України.

Річний бенкет Українського Дому ім. Тараса Шевченка

Український Дім ім. Тараса Шевченка в Етобіко в західній частині великого метрополітального Торонто — це місце кипучої і політичної громадської і культурно-освітньої праці. Кожної суботи дім оживляється дітьми Рідної Школи і Курсів Українознавства, яка впродовж 25 років випустила велике число градуантів, з яких багато включилось до суспільно-громадської праці. Це дім ОУВФ, який для пожвавлення активности й праці організацій, щорічно влаштовує річний Бенкет не тільки для зустрічі членства організацій, але також придбання фінансових засобів для потреб Дому.

26-ий з черги бенкет відбувся 21-го жовтня ц.р., у власних приміщеннях на вул. Горнер у заповненій учасниками залі. О 7-ій ввечері бенкет відкрив голова Ділового комітету, довголітній голова відділу ЛВУ та заслужений суспільно-громадський діяч, зокрема в ділянці зовнішних зв'язків з урядовими чинниками Степан Слюсарчин, який привітав учасників, а між ними посадника Б. Сенклера з дружиною колишнього посадника і голову Метрополітального Торонто Д. Флина з дружиною, міського радного, о. пароха і крилошанина Б. Остаповича, головного доповідача ред. В. Дідюка — директора Курсів Українознавства, представників організацій з Торонто і околиці, гостей з України, яких було 16 осіб, та побажанням гарного настрою під час бенкету і забави, передав дальше ведення бенкету молодому активному градуантові Курсів Українознавства школи Дому і активному сумівці мгр Іванові Кошикові. По представленню гостей головного стола, о. крилошанин Б. Остапович молитвою і відспіванням „Отче наш" поблагословив Божі дари.

Після вечері, яку приготовили пані під проводом М. Пендзей, розпочато дальшу програму словом-привітом колишнього ген. секретаря СКВУ, визначного суспільно-громадського і політичного діяча, голову Українського Культурного Центру на Кристі вул. інж. Мирона Брабаша, який зложив щирі побажання від УКЦ, як також вказав на дальші наші завдання, зокрема тепер у так вагомих подіях в Україні. Гарні привіти з підкресленням великого вкладу праці українців у цій частині міста з побажанням дальших успіхів зложили: посадник Б. Сенклер, колишній голова, а тепер член Метрополітальної управи Д. Флин. Головну промову виголосив ред. В. Дідюк, який пов'язав з 175-річчям з дня народження Тараса Шевченка — патрона Українського Дому, підкресливши дальшу працю всіх організацій, що працюють, власне на ідеях і заповітах Т. Шевченка. Рівнож згадав і про 60-річчя створення ОУН, 30-річчя смерти С. Бандери і День УПА — Св. Покрови, пов'язуючи все з тим, що тепер відбувається в Україні, де за словами Шевченка народ встає, „бореться і переможе!" Посол до Федерального Парляменту і асистент міністра закордонних справ П. Боєр не зміг взяти особистої участі в бенкеті, через зпізнення літака з Оттави, переслав телефонічне вибачення і привіт.

Господар програми мгр І. Кошик представив ще цілий ряд гостей-представників різних організацій з Торонто і околиці та прочитав кілька письмових привітів. На закінчення програми бенкету виступив із словом довголітній голова Дому Михайло Дудар, який вже впродовж 21-року невтомно працює з членами управи, с добрим організатором і виконавцем. Голова Дому їм щиро дякував за гарну і дружню співпрацю, дякував гостям, промовцям, щиро вітав гостей з України, про яких згадувалось у головній промові, представникам міських урядів та всім учасникам, що так громадно зібралися на бенкеті. Звичайно, що успіх бенкету завдячувати треба і діловому підготовчому комітетові, який майже постійно, вже з великим досвідом підготовляє Степан Слюсарчин.

Добре і справно вив'язувався із своїх завдань господар мгр Іван Кошик, який на закриття бенкету подякував всім за його успіх, підкресливши працю Українського Дому ім. Т. Шевченка. Молитвою і словами признання і заохоти до дальшої праці о. крилошанина Б. Остаповича і відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна", закінчено бенкет. Спостерігаючи активну працю, невеликої української громади Етобіко, треба ствердити, що вона є значна. Тут часто збираються члени організацій, члени клюбу старших, тут і молодь. Тут б'ється українське серце, тут панує дух єдности і зрозуміння, „що кується доля молодшого покоління" — тут є майбутнє!

По закінченні програми бенкету учасники ще довго забавлялися при звуках гарної оркестри в дружній і милій атмосфері.

Н.Н.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 9-го жовтня 1989 р. відійшла від нас
Незабутня
МАМА, ДРУЖИНА, ДОНЬКА, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

ІРИНА МАРТА ЦЕГЕЛИК
з дому БАРИЛЯК

Складаю сердечну подяку Всв. о. генеральному вікарієві М. Федоровичеві, о. митратові І. Біланичеві, о. митр. З. Злочовському, о. д-р В. Бойсакові, о. крилошанинові Я. Шустові, Всв. о. Б. Левицькому, о. пар. Р. Дубицькому, о. пар. С. Гутникові і Всч. о. І. Цюрпіті за похоронні відправи. Особлива подяка о. митр. І. Біланичеві за прощальні слова під час Служби Божої. Дякую Впр. Сестрам за їх молитви і участь в похоронах.

Сердечна подяка товаришці Покійної п-і І. Савицькій-Скульській за щирі і теплі прощальні слова. Щиро дякую членам Родини і приятелям за участь в похоронах, за усні вислови співчуття і за теплі, щирі слова розради.

Рівнож дякую за пожертви на Святі Літургії, на фонд будови церкви св. о. Николая, на Церкву в Люрді і на беатифікаційний фонд Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Д-р БОГДАН ЦЕГЕЛИК
з сином МАРКОМ

Виставка Т. Дякова в Едмонтоні

Під час відкриття виставки (зліва) Тед. Дяків, Софія Скрипник, Андрій Нагачевський і Ярослав Скрипник.

Творчість гончаря Теда Дякова найкраще зрозуміла тоді, коли її переглянути з двох перспектив. З одного боку бачимо зв'язки з традиціями української народної кераміки. З другого, виявляється світогляд, філософія зрілого індивіда — мистця.

Території України багаті доброю глиною. Гончарство давно стало важним елементом нашої культури. Багато тисяч років тому Трипільська культура процвітала на цій землі. Ця культура славиться прекрасними глиняними виробами, дуже високого рівня на свій час. Всім звісні червоно-фонні горщики з білими та чорними спіральними орнаментами. Слід відмітити, що гончарство ніколи не було тільки утилітарним зайняттям. Вже в найдавніших часах гончарі прагнули втілити глибокі духовні поняття. Трипільські знаки не просто орнамент. Вони символи цікличности життя, занепаду, відродження, життєдаючої води — основні турботи в житті ранніх хліборобів. Грецькі чорноморські колонії, Київська Русь та козаччина також визначилися високоякісними та оригінальними глиняними виробами.

В XIX столітті, крім жвавої фарфорної та фаянсової індустрії в районах обдарованих каоліною, народне глиняне виробництво досягає нових вершин. Технічна якість та різноманітність посуду та орнаментальних об'єктів зростає значно. Гуцульщина визначається побутовими образами в зелених та брунатних кольорах на білому тлі. На Поділлі та частині східньої України знані пишні квітні рисунки, часто на червонім тлі. Кожний район славиться своїм унікальним стилем та своїми майстрами.

Дивлячись на декотрі форми, кольори та мотиви Дякова, легко переконатися, що тут продовжується традиція українського народного гончарства. Але все ж таки, не можна просто приписувати його до рядів гуцульських, подільських чи полтавських гончарів. Він не прикований до ніякого вузького реґіонального стилю. Навпаки, його твори — це синтеза багатьох давніших традицій, разом із сучасними досягненнями всесвітнього мистецтва. Його канадське оточення також впливало і впливає дуже суттєво на його творчість.

Духовний елемент творчості Дякова важний. Варта тут згадати прекрасний біблійний образ про створення світу. На шостий день, Бог взяв грудку глини зі землі. Він виробив ту глину в Його образ, вдихнув на ту глину і створив чоловіка. Бог подивився на свою роботу і бачив, що добре".

Гончарство тут найдавніше і найсуттєвіше мистецтво. Особливо в теперішньому світі ми часто припускаємо, що ми є великими творцями. Ця причта може нагадати нам, що чоловік сам з глини. Коли ми дивимося на посудину, ми повинні бачити не тільки кусок блискучого каменя, в яку можна налягти якусь рідину. Ми повинні бачити себе.

Праці Дякова якраз визначаються в такому напрямі. От — це краса!

Андрій Нагачевський

Увага Читачі!

Український Народний Союз

— висилає —

РІЗДВЯНІ ПОБАЖАННЯ

кожному українцеві чи українці при військовій службі в Америці та Канаді

коли одержить від читачів їх ім'я і прізвище

Приймаємо зголошені імена і прізвища до **6-го грудня 1989 р.** Просимо виповнити анкету і вислати її на нижче поданy адресу:

Fraternal Activities Coordinator
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Прошу вислати різдвяні побажання до:

Ранга ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса військової частини: ....
....
....

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ **„Українського Тижневика"** ☐

„Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР ПОПОВ, член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабет, Н.Дж., померла 15-го вересня 1989 року на 83-му році життя. Нар. 1906 року в Йонкерсі, Н.Й. Членом УНС став 1928 року. Залишив у смутку доньку Кетлин Бренан, синів — Джеймса і Волтера; 11 внуків і правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Ґертруди у Вудбридж, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Хитра, секр.

СТЕЛЛА РОМАНІВ, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 12-го жовтня 1989 року на 73-му році життя. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку сестру Рузю, брата Мирона, 11 племінників і племінниць. Похорон відбувся в Дірборн, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

ГЕЛЕН Ф. НІКОЛЬС, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаґо, Ілл., померла 5-го жовтня 1989 року на 78-му році життя. Нар. 4-го липня 1911 року. Членом УНС стала 1956 року. Похорон відбувся на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

ЯРОСЛАВ ЄВГЕН ЄНДИК, член УНС Відд. 503-го в Едмонтоні, Канада, помер 29-го липня 1989 року на 75-му році життя. Нар. 1914 року в селі Залуче коло Коломиї, Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку сестер Марію Березовську з родиною в Канаді і Галину Величко в Україні, дітей Юрія Богдана Єндика, й Оксану Єлисавету Декстер та двоє внуків Андрійка й Ірену. Похорон відбувся 2-го серпня 1989 року на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ФЛИС, член УНС Відділу 177-го Т-ва „Сестри Любови" в Провіденс, Р. Ай., померла у вересні 1989 року на 86-му році життя. Нар. в травні 1903 року в Яворові, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку Остапа Кархута. Похорон відбувся 14-го вересня 1989 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Лаба, секр.

АННА ПАСІЧНИК, член УНС Відд. 424-го Т-ва „Герої Крут" у Філядельфії, Па., померла 21-го жовтня 1989 року на 61-му році життя. Нар. 2-го жовтня 1928 року в Житомирі, Україна. Залишила у смутку мужа Кирила та дітей — Галину, Петра і Павла; внучку Кіру; сестру Стасю і брата Степана. Похорон відбувся 24-го жовтня 1989 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Трипупенко, секр.

ПЕРЛ РАМНИЧ, член УНС Відд. 295-го Т-ва Св. Духа в Акроні, Огайо, померла 16-го серпня 1989 року на 63-му році життя. Нар. 8-го червня 1926 року в Акроні, Огайо. Членом УНС стала 1979 року. Залишила у смутку дочку Катерину Рамнич. Похорон відбувся 19-го серпня 1989 року на цвинтарі Нортловн Меморіял Ґарденс в Каягоґа Фоллс, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Керол Доріс, секр.

ГЕЛЕН БЛЕКВУД, член УНС Відд. 51-го ім. Патріярха Йосифа Першого в Чикаґо, Ілл., померла 6-го жовтня 1989 року на 74-му році життя. Нар. 9-го листопада 1915 р. в Майкерсвілл, Па. Членом УНС стала 1939 року.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Ольшанський, секр.

ЕДВАРД ДОМБРОВСЬКИЙ, мол., член УНС Відд. 370-го в Ню Гейвен, Конн., помер 11-го жовтня 1989 року на 45-му році життя. Нар. 1944 року в Ню Гейвен, Конн., членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Мері, дітей Михайла і Дебру; батьків Анну і Едварда, сестер Патрисю Барбісро і Кетрин Валдрон; племінників і племінниць та дальшу родину. Похорон відбувся 13-го жовтня 1989 року на цвинтарі Всіх Святих в Норт Гейвен, Кт.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Ґіна, секр.

ПЕТРО ГЛАДАШ, член УНС Відд. 352-го Т-ва ім. св. Арх. Михаїла в Честері, Па., помер 27-го жовтня 1989 року на 73-му році життя. Нар. 1916 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Івана з дружиною та 4-ма внуками, дочку Марусю з мужем та 3-ма внуками і дочку Анну з мужем. Похорон відбувся 31-го жовтня 1989 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Брумел, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Я. Щербак, секр.

АНДРІЙ ШАРКО, член УНС Відд. 424-го Т-ва „Герої Крут" у Філядельфії, Па., помер 24-го серпня 1989 року на 25-му році життя. Нар. 1964 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку маму, сестру, бабусю і тітку. Похорон відбувся 26-го серпня 1989 року на Овкленд Семетері у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Віталій Трипупенко, секр.